

Naredbu za sprečavanje pojave, otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zarazne bolesti kuga malih preživara

Naredba je objavljena u "Službenom listu CG", br. 59/2025 od 13.6.2025. godine, a stupila je na snagu 14.6.2025.

I. MJERE NA CIJELOJ TERITORIJI CRNE GORE

Član 1

Zbog pojave naročito opasne zarazne bolesti kuge malih preživara na teritoriji Republike Albanije, a radi sprečavanja pojave i ranog otkrivanja unosa virusa kuge malih preživara na teritoriju Crne Gore, držalac ovaca i koza dužan je da sprovede sljedeće mjere:

- 1) vrši provjeru zdravstvenog i brojnog stanja ovaca i koza na gazdinstvu, najmanje jednom u toku 24 sata i da redovno ažurira registar gazdinstva i podatke o promjenama na gazdinstvu dostavlja nadležnoj veterinarskoj ambulanti, na način i u rokovima propisanim posebnim propisom kojim je uređena identifikacija i registracija ovaca i koza;
- 2) prijavi veterinaru svaku životinju koja pokazuje bilo koje promjene zdravstvenog stanja, kao i pobačaje i uginuća, dužan je da izoluje bolesnu i uginulu životinju radi uzorkovanja i dijagnostičkog ispitivanja i preduzme sve druge potrebne mjere u svrhu sprečavanja širenja bolesti, bez odlaganja;
- 3) obezbijedi da sve ovce i koze na gazdinstvu budu identifikovane ušnom markicom u skladu sa posebnim propisom o identifikaciji ovaca i koza;
- 4) sprovodi biosigurnosne mjere propisane članom 2 ove naredbe.

Član 2

Držaoci ovaca i koza dužni su da obezbijede i redovno sprovedu biosigurnosne i druge mjere na gazdinstvima, i to:

- 1) da novonabavljene ovce i koze potiču isključivo sa registrovanih gazdinstava koja su slobodna od zaraznih bolesti ovaca i koza, da su identifikovane ušnom markicom kao i da ih prati propisana dokumentacija (uvjerenje o zdravstvenom stanju, prijava kretanja);
- 2) da se životinje drže na način kojim je u potpunosti onemogućen svaki direktan ili indirektan kontakt sa drugim malim preživarima, sa drugih gazdinstava;
- 3) da se, prije uvođenja u stado, novonabavljene ovce i koze porijeklom iz Crne Gore, drže 21 dan fizički odvojene od drugih životinja na gazdinstvu (karantin);
- 4) da svaku životinju promijenjenog zdravstvenog stanja izdvoje i odvojeno drže od drugih životinja;
- 5) u slučaju da se ovce i koze drže u objektu, isti mora biti ograđen, a na ulazu i izlazu iz objekata u kojima se drže ovce i koze i na ulazu i izlazu sa gazdinstva postavljena dezinfekciona barijera, uz redovno čišćenje, pranje i dezinfekciju objekata.
- 6) koristiti posebnu odjeću i obuću prilikom rada sa ovcama i kozama koja se redovno pere i dezinfikuje, ili, u slučaju korišćenja jednokratne zaštitne odjeće i obuće, neškodljivo uklanjanje odmah po završetku rada;
- 7) obavezno pranje i dezinfekcija ruku, pribora i opreme prije i nakon rada sa ovcama i kozama;
- 8) kontrola i zabrana kontakta nezaposlenih lica sa ovcama i kozama;
- 9) vozila kojim se prevoze ovce i koze moraju biti očišćena, oprana i dezinfikovana odmah nakon istovara, odobrenim dezinfekcionim sredstvom u skladu sa uputstvom proizvođača i preporukama veterinara.

II. PODRUČJA VISOKOG RIZIKA I MJERE NA PODRUČJIMA VISOKOG RIZIKA, NA GAZDINSTVIMA SA MALIM PREŽIVARIMA

Član 3

Zbog pojave naročito opasne zarazne bolesti kuge malih preživara na teritoriji Republike Albanije, a radi sprečavanja pojave i ranog otkrivanja unosa virusa kuge malih preživara na teritoriju Crne Gore, određeno granično područje prema Republici Albaniji stavlja se pod pojačan veterinarski nadzor (u daljem tekstu područje visokog rizika).

Područje visokog rizika obuhvata teritorije opština Ulcinj, Bar, Zeta i Tuzi.

Član 4

Na područjima visokog rizika iz člana 3 stav 2 ove naredbe, pored mjera iz čl. 1 i 2 ove naredbe, sprovode se sljedeće mjere:

1) veterinar iz nadležne veterinarske ambulante, na području visokog rizika, u okviru pojačanog veterinarskog nadzora, prilikom obilaska gazdinstava sa ovacima i kozama, dužan je da:

a) izvrši provjeru identifikacije i registracije ovaca i koza i registracije gazdinstva u skladu sa propisima;

b) utvrdi stvarni broj ovaca i koza na gazdinstvu u odnosu na broj ovaca i koza iz Veterinarskog informacionog sistema (u daljem tekstu: VIS) – Podaci o imanju, za svako gazdinstvo pojedinačno i da na osnovu stvarno zatečenog stanja na gazdinstvu upiše brojeve ušnih markica: novoobilježenih ovaca i koza starijih od 9 mjeseci i novonabavljenih obilježenih grla koja posjeduju svu potrebnu dokumentaciju koja prati životinje pri kretanju, a svi podaci koji se odnose na stvarno stanje na gazdinstvu moraju biti upisani u VIS odmah nakon izvršenog pregleda, a najkasnije u roku od tri dana od dana utvrđivanja promjena;

c) izvrši procjenu biosigurnosnih mjera i predloži držaocima mjere koje trebaju preduzeti, u skladu sa naredbom;

d) sprovede mjere pojačanog veterinarskog nadzora zdravstvenog stanja životinja iz člana 5 ove naredbe;

2) držalac ovaca i koza, na području visokog rizika, dužan je da:

a) omogućiti sprovođenje pojačanog veterinarskog nadzora na svom gazdinstvu;

b) prije izгона stada na katune, pravovremeno obavijesti nadležnog veterinara, kako bi mjere pojačanog veterinarskog nadzora bile sprovedene prije kretanja životinja;

3) ako držalac ovaca i koza odbije sprovođenje pojačanog veterinarskog nadzora, veterinar je dužan da o tome odmah obavijesti nadležnog službenog veterinara.

Član 5

Radi ranog otkrivanja pojave virusa kuge malih preživara, u području visokog rizika, sprovodi se pojačan veterinarski nadzor zdravstvenog stanja životinja, koji obuhvata detaljan klinički pregled svih ovaca i koza na gazdinstvu.

U slučaju utvrđivanja promijenjenog zdravstvenog stanja ovaca i koza, svih kategorija, uključujući i blage i nespecifične znake, potrebno je izvršiti uzorkovanje u skladu sa Vodičem za uzorkovanje Specijalističke veterinarske laboratorije, i uzorke dostaviti u Specijalističku veterinarsku laboratoriju radi ispitivanja.

Član 6

Prilikom svake posjete gazdinstvu sa ovacima i kozama veterinarsko osoblje mora da sprovodi preventivne biosigurnosne mjere za sprečavanje unošenja i širenja bolesti korišćenjem zaštitne obuće i odjeće, čišćenjem, pranjem i dezinfekcijom obuće pri izlazu, odnosno poštovanjem svih biosigurnosnih mjera.

III. ZABRANA RADA STOČNE PIJACE

Član 7

Radi sprečavanja pojave i širenja virusa kuge malih preživara među populacijom malih preživara, zabranjuje se:

1) rad stočne pijace u Podgorici;

2) organizacija drugih javnih smotri, sajmova, izložbi, sportskih takmičenja, dogona i drugih mjesta okupljanja životinja u područjima visokog rizika.

IV. ORGANIZACIJA I SPROVOĐENJE NADZORA I MJERA

Član 8

Mjere iz člana 4 i člana 5 stav 1 ove naredbe sprovode veterinarske organizacije kojima su ustupljeni javni poslovi – sprovođenje mjera određenih programom obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja.

Član 9

Ova naredba stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 04-312/25-9971/1

Podgorica, 11. juna 2025. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.